

ТЕОРИЯТА НА ПОЛИТИЧЕСКИ СИСТЕМА

Д.ф.н. Ахмадулин Е.В.

Южный федеральный университет, Россия

ЖУРНАЛИСТИКА: СИСТЕМНО-ТИПОЛОГИЧЕСКИЙ ПОДХОД

Категориально-понятийный аппарат теории журналистики имеет множество толкований и разночтений. Это свидетельствует о молодости и большом потенциале науки о журналистике. Само понятие «журналистика» (франц. journal) трактуется по-разному: в зависимости от исследовательских задач, точек зрения на объем понятия и даже субъективных взглядов. Большинство исследователей дают определение «журналистики» или через «деятельность», или через отдельные компоненты этой системы.

В первом случае (т.е. определение через «деятельность») формулируется лишь профессиональная сфера журналиста (редакции). Во втором – определение журналистики дается через характеристику отдельных элементов системы: социальные институты, каналы передачи массовой информации, систему предприятий и средств сбора и доставки информации, продукцию журналистской деятельности и т.п.

В рамках системно-типологического подхода можно предложить следующее определение журналистики:

Журналистика – это социальная система, предназначенная для поиска, переработки и дискретной передачи актуальной социальной информации с помощью специализированных коммуникативных каналов (печать, радио, телевидение, кино, интернет и др.) неопределенной массовой аудитории с целью информирования ее, воспитания, развлечения, а также отражения и формирования общественного мнения. Тип системы журналистики обуславливается социально-политической организацией общества, культурно-образовательными, идейными, технико-экономическими системоформирующими факторами.

Процессы функционирования системы журналистики (массовой коммуникации) часто изображаются в графических моделях. Достаточно вспомнить «пентаду» Г. Лассуэлла, модели западных ученых Г. Малетцке, Д. и М. Райли, М. де Флера, У. Шрамма, Ф.Джонсона, Г. Кларе и др. Многие в этом направлении сделано российскими учеными. В работах А.Н. Алексева, Э.Г. Багирова, Ю.В. Воронцова, Б.А. Грушина, Е.П. Прохорова широко представлены функциональные, социологические, социолингвистические и социально-психологические модели процессов МК. К сожалению ни одна из представленных моделей не подходит для историко-типологического объяснения функционирования конкретной национальной системы журналистики в рамках той или иной исторической эпохи.

3. Захарова О.А. Природа и культура. Экологические коммуникации в социокультурном пространстве / О.А. Захарова. – М.: Лесная страна, 2008. – 150 с.

4. Згуровский М.З. Глобальный анализ устойчивого развития в контексте качества и безопасности жизни людей / М.З. Згуровский // Системные исследования и информационные технологии, – 2009. – № 1. – С. 7-21.

Ортіна Г.В.,

докторант Академії фінансового управління
Міністерства фінансів України

Ортіна А.В.,

докторант Академії фінансового управління
Міністерства фінансов України

Ortina G.V.,

doctoral student Academy of Financial Management
Ministry of Finance of Ukraine

НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

В процесі розвитку сучасної економіки акценти змістилися у бік фінансових аспектів суспільного розвитку. Цьому сприяла відповідна позиція практиків. Такий недолік майже не був відчутним і не мав негативних проявів у докризовий період у розвинених країнах у результаті збалансованості їх економік. Проте остання фінансово-економічна криза виявила принципову залежність фінансових процесів від реального сектору економіки і неможливість довгострокового відриву розвитку фінансових ринків від реальних економічних процесів, які потребують реформування і модернізації галузей промисловості задля розвитку реального сектору економіки країни, створення таких видів виробництва, які сприяли б його переходу на нову технологічну основу. Вирішення такого роду завдань можливе лише за умови нарощування промислового потенціалу регіонів і формування промислових кластерів в умовах розвитку інтеграційних відносин. Саме такі цілі мають бути покладені в основу розробки державної антикризової стратегії щодо розвитку реального сектору економіки, орієнтованого на пріоритети промислового розвитку і стимулювання галузей з мультиплікаційним ефектом зростання виробництва і зайнятості, з урахуванням позитивного світового досвіду.

Трансформація соціально-економічної структури України припускає використання нових форм і методів державного регулювання, які спираються на об'єктивне розуміння процесу формування багатуукладної економіки й перерозподіл повноважень по регулюванню на всіх рівнях: державному, регіо-

нальному й галузевому. Результативність державного регулювання може зрости, якщо застосування ринкових важелів і стимулів буде носити систематичний характер, виходячи зі стратегічних цілей і поточних завдань. Розвиток промисловості України вимагає формування єдиної стратегії, що виражається через державну промислову політику.

Роль і місце країн у міжнародному поділі праці в сучасних умовах не визначається ні забезпеченістю природними ресурсами, ні витратами на робочу силу. Світовий досвід показує, що країна може мати у своєму розпорядженні багаті родовища мінералів і не бути дійсно конкурентоспроможною. Навпроти, цілком конкурентоспроможними можуть бути країни як з високим рівнем витрат на робочу силу (Німеччина, США, Швейцарія), так і країни з дешевою робочою силою (Малайзія, Сінгапур). Конкурентоспроможною може бути економіка країн, що практично не мають природних ресурсів (найбільш яскравий представник цієї групи – Японія) [1].

Тому саме підвищення конкурентоспроможності національних виробників виступає основною метою стратегії державного регулювання. Як показав аналіз практичного досвіду реалізації державних стратегій розвитку реального сектору економіки в розвинених країнах, такий напрям є основним в системі державного регулювання. Саме державна стратегія розвитку реального сектору економіки використовується для реалізації таких цілей, як оптимізація структури промисловості, зміцнення конкурентних позицій національної промисловості, стимулювання розвитку НДДКР, сприяння злиттю промислових компаній з метою підвищення їх конкурентоспроможності. У промислово розвинених країнах розробляється сукупність програм розвитку з урахуванням довгострокових перспектив розвитку реального сектору економіки країни в цілому, формування взаємозв'язків на національному й міжнародному рівнях.

Література

1. Куликов Г.В. Японский менеджмент и теория международной конкурентоспособности / Куликов Г.В. – М.: Экономика, 2000. – 348 с.
2. Мельник А.Ф. Місце України в міжнародній торгівлі XXI ст. / А.Ф. Мельник // Економічні проблеми XXI століття: міжнародний та український виміри [Амоша О.І., Березюк Р.М., Гладій І.Й. та ін.]; за ред. С.І. Юрія, С.В. Савельєва. – К.: Знання, 2007. – 595 с.
3. Регіональна політика Європейського Союзу: історія і сучасність // www.old.europexxi.kiev.ua.
4. Чечель О.М. Чинники формування моделі державного регулювання економічної політики / О.М. Чечель // Економіка та держава. – 2009. – № 12. – С. 102-105.
5. Шевцов А.І. Актуальні проблеми економіки України в контексті світової фінансової кризи / А.І. Шевцов, Г.І. Мечніков // Стратегічні пріоритети. – 2009. – № 1(10). – С. 80-85.

халықаралық сипатқа ие болады. Қақтығыстың ұлғаю қаупі туындаған жағдайда мемлекеттер жүзеге асыратын бітістірушілік рөліне әлемнің жетекші елдері, бейтарап елдер мен кішігірім мемлекеттер тартылуы әбден мүмкін.

Қуатты мемлекеттер қақтығысушы жақтарға экономикалық және саяси жағынан да әсер ете алады. Сондықтан көп жағдайда басқа бітістірушілердің қолынан келмейтін жетістіктерге жете алады. Мысалы, экономикалық, қаржылай көмек алу қақтығысушы жақтар үшін күресуден гөрі әлдеқайда тиімді болып табылады. «Күш қолдану» қаупі де оларды бейбіт келісімге келуге итермелеуі мүмкін [2].

Бейтарап мемлекеттер де қақтығыстарды реттеуде бітістіруші қызметін атқарады. Олар қуатты мемлекеттер сияқты қақтығысушы тараптарға әсер ете алмайды. Бейтарап мемлекеттердің қақтығыстағы рөлі негізінен ізгі көмек берумен шектеледі. Олар сонымен қатар қақтығысушы мемлекеттер арасындағы қатынасты жақсартып, өз елінің аумағын келіссөз жүргізу мақсатында береді. Өз аумағында келіссөздер жүргізу – бұл бейтарап бітістірушілердің ең кең таралған көмегі болып табылады.

Қазіргі кездегі қақтығыстар ғаламшардың тұрақсыздық факторына айналып отыр.

XX-XXI ғасырлардағы қақтығыстардың қаупі зерттеушілерді, саясаткерлерді, ғалымдарды оларды реттеу үшін бейбіт құрал жолдарын іздеуге мәжбүрлеуде. Қақтығыстарды бейбіт негізде реттеу тетіктері қазіргі жағдайларда ерекше маңызға ие және адамзаттық өркениеттің сақталуына және одан әрі дамуында маңызды фактор болып қалмақ.

Қақтығысты қарулы күш пайдаланбай бейбіт түрде шешудің екі негізгі бағыты бар. Біріншісі құқықтық қағидалар шеңберінде және қақтығысты реттеудің заңдық өлшемдерін талдауға бағытталған. Мұнда қарастырылатын мәселелер, қарулы қақтығыстың құқықтық салдарлары, тұрғындардың азаматтық құқын қорғау, қарулы қақтығыстың қатысушыларының құқықтық жағдайы, қарулы қақтығыстың аяқталуына нұсқау беру, реттеу және т.б.

Екіншісі бағыты тараптар арасындағы қақтығысты саяси жолмен реттеуді көздейді. Қақтығысты реттеудің құқықтық және саяси жолы, бағыты бір-бірін толықтырып отырады. Қақтығысты саяси реттеу құқықтық күші бар жаңа құжаттың дайындалуымен, бекітілуімен аяқталады.

Бүгінгі таңдағы өзгермелі әлемдегі қақтығыстарды реттеу мен басқару бүгінгі күннің өте өзекті мәселелерінің бірі болып отыр. Тек қандай сипаттағы қақтығыс болса да, оны бейбіт жолмен шешіп, тараптардың өзара тиімді ымыраға келуіне талпыну қажет. Бұл заман талабы.

1. Батырша-ұлы С. Дипломатиялық қызмет және халықаралық қатынастар. - Астана: «Фолиант», 2011, -512 б.

2. Лебедева М.М. Политическое урегулирование конфликтов: Подходы, решения, технологии. – М.: «Аспект Пресс», 1997.-272 с.